

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО**

**Матеріали науково-практичної конференції
з міжнародною участю
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОВКІЛЛЯ
ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ В УМОВАХ
ЕКОЛОГІЧНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ЗМІН
У ЄВРОПІ ТА В УКРАЇНІ»**

присвяченої 115-й річниці з дня народження І. І. Яременка

(24–26 травня 2018 року)

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига» 2018

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми довкілля та здоров'я людини в умовах екологічних і соціальних змін у Європі та в Україні», за редакцією проф. Федонюк Л. Я. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2018. – 124 с.

Відповідальність за представлені результати досліджень несуть автори тез.

комп'ютерного діагностичного комплексу, що забезпечує одночасну реєстрацію електрокардіограми, фонокардіограми, основної і диференціальної тетраполярної реограми та вимір артеріального тиску. Нами були встановлені нормативні значення часових, амплітудних, інтегральних реографічних показників і параметрів центральної гемодинаміки у юнаків і дівчат окремого календарного віку в межах юнацького періоду онтогенезу та конкретного соматотипу.

УДК: 378.091.33-027.22:069:61-051

РОЛЬ КАФЕДРАЛЬНИХ МУЗЕЇВ В ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ У ФОРМУВАННІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ

Сирова Г.О., Савельєва О.В., Каліненко О.С.

Харківський національний медичний університет

Музей, як відомо, це перш за все, пам'ять, виражена в предметах, або, як ще кажуть, своєрідний храм історії та культури. Будучи науково-дослідними і просвітницькими установами, музеї збирають, вивчають і зберігають історико-культурну спадщину, сприяють підвищенню культурно-освітнього рівня, служать духовному розвитку суспільства.

Саме тому, однією з основних місій музею є його освітня діяльність, яка є важливою складовою інституційної ролі музею.

У вихованні майбутнього лікаря важлива роль музеїв обумовлена тим, що одним з основних напрямків реформування медичної освіти в Україні на сучасному етапі є більш ефективно естетичне виховання і навчання студентів, відновлення престижу медичної професії. Музей, як метод естетичного виховання студентів у медичному вузі, є основним у формуванні у них високих морально-етичних і психологічних якостей, прагнення зрозуміти естетичні норми в охороні здоров'я України і дотримуватися їх. Всі заходи, всі форми вищої освіти в Україні спрямовані на створення оптимальних умов для вдосконалення підготовки студентів.

Також важливу роль в вихованні майбутнього лікаря мають кафедральні музеї. Вони виконують важливу роль в науково-освітньому і виховному процесі формування медиків. Використання музейних

експонатів в якості наочностей у процесі навчання сприяє кращому засвоєнню знань, формуванню у студентів загальнокультурного і професійних компетенцій, створюючи можливості для реалізації державного освітнього стандарту за основними лікарським спеціальностями.

В умовах сучасності стає актуальною потреба в переосмисленні статусу лікаря як особистості і професіонала. У зв'язку з цим найбільшу роль у вихованні студентів-медиків відіграють музеї, в тому числі і кафедральні музеї.

Для того, щоб підвищити естетичне виховання майбутніх лікарів на кафедрі медичної та біоорганічної хімії Харківського національного медичного університету до 210 річчя університету та 55 річчя кафедри було створено кафедральний музей з історії кафедри.

Історія кафедри медичної та біоорганічної хімії бере свій початок на медичному факультеті Харківського університету, з моменту заснування якого (1804 р.) почалося викладання хімічних дисциплін.

Музей кафедри медичної та біоорганічної хімії був створений у 2009 році, до ювілею Харківського національного медичного університету та кафедри за допомогою студентів. На першому практичному занятті співробітники кафедри знайомлять студентів з музеєм, де студенти можуть ознайомитися з історією розвитку кафедри, з колекцією лабораторно-хімічного посуду, з колекцією мінералів. Кожного року музей відвідують близько 1500 першокурсників.

В музеї представлено усю історію кафедри починаючи з дореволюційного періоду (1855-1917 рр.). Є монографії, в яких описано біографії, науково – дослідна робота завідувачів кафедри за всі три періоди існування кафедри хімії. Серед експонатів післяреволюційного періоду (1918 -1955 р.р.) привертає увагу вірш завідувача кафедри органічної хімії ХМІ Габеля Ю.О., який він присвятив м. Харкову (вірш написаний у 1942 р. під час II світової війни при евакуації у м. Чкалові).

На фотографіях, які знаходяться в колекції музею, можна побачити мапу м. Харкова XIX сторіччя, види м. Харкова в XIX– XXI сторіччях також цікаві фотографії співробітників та завідувачів кафедри. Особлива велика кількість фотографій завідувачів сучасного періоду (починаючи з 1955 р.): Андреасова Л.М., Козарезенко П.М.,

Хухрянського В.Г., які проводять засідання кафедри, читають лекції та ведуть лабораторно-практичні заняття зі студентами того часу.

Також можна побачити фігури алхіміка та хіміка сучасного періоду в захисному одязі, порівняти їх. Музейні експозиції розповідають історію кафедри, яка нараховує близько 100 років. Ці експонати представлені у вигляді фотографій, документів тощо.

В поповненні колекції кафедрального музею активну участь приймають студенти-першокурсники, які роблять різні вироби з кавових зерен (на кафедрі працює науковий гурток «Кофеїн») та глини (виставка «Хімія глини»).

В музеї кафедри працюють виставки студентських робіт, які щорічно оновлюються: «Зроби сам – виставка студентських робіт з кавових зерен», «Мінерали – скарби Землі», «За здоровий спосіб життя», «Хімія глини».

Також у кафедральному музеї представлено навчально-методичну літературу, презентації методичних семінарів та матеріали студентських наукових конференцій вітчизняних та іноземних студентів, які регулярно проводяться на кафедрі, які присвячені знаменним датам – річниці університету, кафедри, пам'яті видатних вчених-хіміків та колишніх завідувачів кафедри, створено стенд, присвячений участі студентів в науковому житті університету – «Ніч науки».

Кафедра приділяє велику увагу патріотичному вихованню майбутніх медиків, так як пріоритетним напрямком реалізації концепції виховання студентів в Харківському національному медичному університеті є формування особистості, яка усвідомлює свою приналежність до українського народу, спрямованої на втілення в життя української національної ідеї, виховання людини демократичного світогляду, яка поважає громадські права і свободу, традиції народів і культур світу, національний, релігійний, мовний вибір кожної людини. Згідно цій концепції в кафедральному музеї постійно працюють виставки: «Державна символіка України. Духовні скарби українського народу», «День вишиванки», «Мій Харків», зроблено банери: до Дня Українського козацтва, Дня студента, Дня боротьби з туберкульозом, Нового року, Різдва, Великодня, Дня медичного працівника та Дня хіміка, тощо.

Велику увагу кафедра приділяє виховній роботі з іноземними студентами. Традиційно в музеї кафедри проводяться виховні захо-

ди, на яких студентів-іноземців індійського земляцтва кафедральний колектив знайомить з Україною, м. Харків, з українськими традиціями, Святами. В свою чергу студенти розповідають про свої рідні міста та свята в Індії, що дозволяє студентам здолати труднощі адаптації. Матеріали проведених виховних заходів зберігаються у музеї кафедри у вигляді фотографій, презентацій тощо.

Також в музеї кафедри медичної та біоорганічної хімії представлено здобутки викладачів на спортивній арені – грамоти, дипломи за призові місця на місцевому та обласному рівнях.

Таким чином, роль кафедрального музею в професійному формуванні студентів-медиків очевидна, оскільки він володіє величезним потенціалом, що дозволяє виконувати не тільки освітню функцію, а й вирішувати завдання духовного розвитку як суспільства в цілому, так і особистості студента, педагога, лікаря. У зв'язку з цим необхідна науково осмислена соціально-педагогічна діяльність, яка донесла б до свідомості як студентів, так і викладачів, духовне багатство кафедрального музею, можливості, значимість і перспективи практичного застосування накопичених музейних знань у професійній діяльності педагога і лікаря.

УДК: 611.716.1.013

ПЕРИНАТАЛЬНІ КОРЕЛЯЦІЙНІ СПІВВІДНОШЕННЯ ОРГАНОМЕТРИЧНИХ ПАРАМЕТРІВ ВЕРХНЬОЇ ЩЕЛЕПИ З СУМІЖНИМИ КІСТКОВИМИ СТРУКТУРАМИ

Слободян О.М., Корчинська Н.С., Лаврів Л.П.

*Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

З'ясування типової і варіантної будови і топографії верхньої щелепи у плодів і новонароджених, структур верхньої щелепи з суміжними кістками, динаміки становлення її форми, дослідження кореляційних взаємовідношень з подальшою морфометричною їх характеристикою мають важливе як теоретичне, так і практичне значення для нормальної анатомії, перинатології та дитячої щелепно-лицевої хірургії і є основою для діагностично-лікувальних прийомів та подальших анатоמו-експериментальних досліджень